

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

**Moure, Antonio Fernandes de
Colonizæ Agrippinæ**

Cap. 14. De Degradatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

tur redditus Ecclesiastici; si fiant statuta contra libertatem Ecclesiasticam.

17 QVÆST. Tenenturne priuilegiati audire sacrum tempore cessationis? RES P. Tenentur. Ita Sor. in 4. dist. 22. quest. 3. art. 1. Tolet. cap. 3. de interd. Ratio eadem, atque in interdicto, quia præceptum obligat eos, qui licite possunt sacrum audire, sed priuilegiati possunt licite sacrum audire; ergo &c.

18 QVÆST. Qua pœna punitur celebrans tempore cessationis? RES P. Dico primum; non incurrit irregularitatem. Ita Sylu. cessatio 3. quest. 5. Nau. cap. 27. num. 188. Sor. in 4. d. 22. quest. 3. art. 3. Ratio est, quia irregularitas non incurritur, nisi sit expressa in iure cap. Is qui. de sentent. excomm. in 6. atqui in iure nulla talis apponitur irregularitas; ergo &c. Dico secundum. Religiosi, qui non seruant cessationem generalem, quæ seruatur a matrice loci, incurrunt excommunicationem. Clem. 1. de sentent. excomm. Ita Cou. capit. Alma. Dixi generalem, quia de speciali nil in iure statutum est.

CAPVT XIV.

De Degradatione. §. I.

- 1 De Etymologia nominis.
- 2 Definitur degradatio.
- 3 Quo pacto facienda degradatio.
- 4 Effectus degradationis.
- 5 De grauitate huius pœna.
- 6 Varia nomina huius pœna.
- 7 Quis potest actualiter degradare.
- 8 An solus Episcopus sufficiat ad degradationem actualem.
- 9 An Episcopus possit degradari ab alio Episcopo.

Da 4

10 Qua

- 10 *Quae requiruntur ad degradationem Episcopi.*
- 11 *Quis potest actualiter degradari.*
- 12 *Ob quae delicta fieri potest degradatio.*
- 13 *Ob quodcunque graue scelus, an fieri possit degradatio.*
- 14 *De ordine degradationis faciendae.*
- 15 *Discrimen inter degradatum verbaliter, & actualiter.*
- 16 *An sacerdos degradatus sufficiat ad matrimonium ex licentia parochi.*
- 17 *An sacerdos degradatus possit absolueri in articulo mortis.*
- 18 *An per degradationem admittatur priuilegium canonis.*
- 19 *An degradatus actualiter, teneatur ad horas canonicas recitandas.*
- 20 *De missis ad turrets, & ob laborem non recitandis.*
- 21 *An degradatus possit interesse diuinis.*
- 22 *An degradatus exercens actum ordinis, fiat irregularis.*

1 **Q**UESTIO. *Qua est Etymologia nominis, degradatio?*
RESP. Est idem ac graduum priuatio. Ita Aug. Syluest. Arm. verb. *degradatio*. & Viuald. tract. de deo. post. num. 2. translatum vero est hoc nomen ad peccatum, qua persona Ecclesiastica a gradibus dignitatis, ad quos de gratia ascenderat, deturbatur.

2 **Q**VAEST. *Quo pacto definitur degradatio?* **R**ESP. Est priuatio legitime executionis ordinum, & beneficiorum Ecclesiasticorum in totum absque spe restitutionis cum certa solemnitate, & priuatione priuilegij clericalis cuiusuis. Ita colligitur ex Sylu. Aug. Tab. & alijs Summistis, & ex Sot. quem refert, & sequitur Paulus Chrysal. in dicto. cathol. verb. *degradatio* num. 2. Definiri item potest, est amotio clerici in sacris a priuilegijs, & ordinibus sacris ob cau-

ob crimen atrox. Ita colligitur ex c. 2. de poenis. lib. 6. c. No-
uimus de verb. sig. c. Cum non ab homine de iudic. c. Quali-
ter & c. Quando. de accus. Colligitur ex D. Thom. 3. p. q. 82.
ar. 8. ad 3. & ex Felyn. in c. Non potest. de re iud. Abb. in
Diction. ver. degradatio. Astenf. lib. 7. tit. 17. art. 1. Maior.
lib. 3. cap. 22. quos refert Viuald. cum alijs. de deposit. nu. 3.
Definitur etiam breuius. Est suscepti sacri ordinis per-
petua depositio. Ita Felyn. cum Hostien. & Innoc. c. Qua-
liter nu. 50 de accusation.

3. QVAEST. Quae conditiones requiruntur ad degrada-
tionem? RESP. Vt solemniter fiat amouendo actualiter in-
signia clericalia à degradato.

4. QVAEST. Quis est effectus huius poena? RESP. Exi-
mere degradatum clericum à iurisdictione Ecclesiasti-
ca, illumque tradere saeculari brachio. Ita Spec. tit. de ac-
cus. §. 2. Abb. in cap. Ad audientiam. de crimin. fals. quos se-
quitur communis sententia.

5. QVAEST. Estne degradatio omnibus Ecclesiasticis poenis
maior? RESP. Maior quidem. Est enim Ecclesiae vltimum
supplicium. text. in l. vlt. ff. de poenis. quam citat Astenf.
in sum. lib. 7. tit. 7. ar. 1. habeturque in Ecclesia, instar
mortis, vt notat Viual. in candel. tit. de degrad. num. 7. sepa-
ratur enim membrum ab Ecclesia, quasi anima à corpo-
re, vt ait Io. Andr. cum communi, in c. Vt inquisitionis. de
haeret. in 6. Felyn. cap. in nonnullis de Iudeis. Maiol. tract. de
irreg. lib. 3. c. 22. n. 2. Dixi, degradationem esse maiorem
omnibus alijs poenis Ecclesiasticis; quia inter censuras.
maior omnibus, est excommunicatio. Constat ex effectu
illius, priuat enim excommunicatum participatione sa-
cramentorum, tam actiua, quam passiua: fidelium suffra-
gijs, Ecclesiastica sepultura, redditque talem excommu-
nicatum iumentum diaboli. Ideo Christus Dominus
pro vltimo supplicio censurarum apposuit inobedienti,
sit tibi, tanquam ethnicus, hoc est, excommunicatus, &
D. Paul. his Corinthum incorrigibilem vlt. excommu-
nicauit. 1. Cor. cap. 5. notaturque c. Audiuimus. 24. q. 1. §.
sin autem. vers. Apostolus. Deinde, quia de ea censura sic
text. c. Cum non ab homine. de iud. Cum Ecclesia ultra quid
agere non habeat, &c. Et quamuis inter censuras nume-
remus degradationem: dicendum tamen maiorem ex-

communicationem, esse adhuc maiorem quoad Deum,
& animam: degradationem vero quoad corpus.

6 QVAEST. *Quo nomine etiam apud Auctores appellatur degradatio?* RESP. Vocatur exauctoratio. Ita eam appellat Ang. tract. de malef. nu. 35. Simanch. de Institut. Cath. tit. 46. nu. 69. Cou. 2. lib. resol. c. 10. n. 10. Clar. lib. 3. 8. fin. q. 36. & multi alij, quos refert Viual. loco citato nu. 8. Sumptum fuit vocabulum per translationem à militibus qui ob scelus commissum, exauctorantur à ducibus, per subtractionem militarium insignium.

7 QVAEST. *Quis potest actualiter degradare?* RESP. De iure solus Episcopus, Ratio Viualdi est optima, quia res per quas nascitur, per eandem dissolvitur, sed Episcopus solus potest ad gradus Ecclesiasticos clericum euehere; ergo ille solus eum potest à gradibus deturbare.

8 QVAEST. *Sufficitne solus Episcopus ad degradationem actualem?* RESP. Minime. Sed ad degradationem presbyterii, adiungendi sunt saltem sex Abbates, ad degradationem Diaconi, vel Subdiaconi, tres. Ratio est, quia ex Concilio Trident. sessi. 13 cap. 4. de refor. nunc tot abbates adiungendi sunt, quot olim adiungebatur Episcopi: sed olim tot Episcopi requirebantur, ut ostendit Viual. num. 16. ergo &c. Si tamen Diaconus fuit ordinatus à Papa, non potest ab Episcopo degradari. Ita Bern. in cap. Per quas de maior & obed. quem refert, & sequitur Astensis loco citato.

9 QVAEST. *Potestne Episcopus degradari ab alio Episcopo?* RESP. Minime. Nec à Legato à latere, nisi ex speciali commissione. c. Inter. de transact. notat Astensis, & Maiolus citati. sed à solo Papa.

10 QVAEST. *Quae requiruntur ad degradationem Episcopi?* RESP. Ut causa ageretur coram duodecim Episcopis, & processus, ac Episcoporum iudicium sunt deferenda ad Papam, & ab eo proferenda sententia. Ita Glor. & Doct. cap. Non potest. de re iudic. ca. Felix. 15. quaest. 7. Specul. tit. de accus. §. 4. Innocent. c. Graue. de presb. Paul. in cap. Non potest. de iudic. Ang. Sylu. Tab. degradatio.

11 QVAEST. *Quis potest degradari actualiter?* RESP. Clericus omnis. Ita Albert. cap. Quoniam de her. lib. 6. Non est tamen in usu degradatio clerici in minoribus, uocat Co-

uar. &

har. & Salzedo, quos refert, & sequitur Vinal. *de deposi-*
nu. 13.

12. QVAEST. Præter qua delicta quis est degradandus?

RESP. 1. Propter hæresim. *cap. Ad abolendam, de hæret. cap. degradatio. de poen. lib. 6.* Nisi statim pœniteat, & resipiscat. *cap. Excommunicamus. de hæret. lib. 6.* Ita Tab. *verb. degradatio. num. 4.* Director. & Repert. Inquisit. 2. Item propter falsificationem literarum Apostolicarum. *cap. Ad falsariorum. de crimin. fals. 3.* Item per coniurationem in proprium Episcopum, vel ob iniuriam illi factam. *c. Si quis Sacerdotium. 11. quest. 1.* Hostiens. Innoc. quos refert, & sequitur Astens. *art. 3.* Clarus *lib. 5. §. fin.* 4. Propter Sodomiam. Ita decrevit Pius V. Proprio motu, quæ refert Salzedo *in additio. cap. 86. lit. C.* Nauar. *cap. 27. nu. 249.*

13. QVAEST. Vltra hæc delicta suntne alia, propter qua degradandus sit clericus? RESP. Negat communis opin. teste Claro loco proxime citato, adeo vt nec propter occisionem ipsius Papæ, potest clericus degradari. Sed immerito: ex consuetudine enim propter atrox scelus degradantur, vt refert Bern. Dias *in praxi. cap. 96.* veluti propter monialis violationem.

14. QVAEST. Quis est ordo degradationis? RESP. Qui ex consuetudine seruatur.

15. QVAEST. Quid interest inter degradatum verbaliter, seu depositum, & degradatū actualiter? RESP. Multum quidem: nam depositus non subiacet potestati sæculari. Ita Iul. Clarus *lib. 5. §. fin.* Nec est priuatus in perpetuum. Degradatus vero actualiter, subiacet potestati laicæ, & est priuatus in perpetuum, tum ordinis executione, tum beneficiorum fruitione. *ca. degradato. de poenis. lib. 6. & ibi Doct. & Astens. lib. 7. tit. 4. art. 1.*

16. QVAEST. Effetne verum matrimonium coram testibus, & clerico degradato ex licentia parochi? RESP. Verum. Ita Vinal. *tract. de degrad. n. 37.* Ratio est, quia ex Conc. Trid. *sess. 24. cap. 1. de reform.* est matrimonium verum factum coram parochi, & testibus; vel coram sacerdote de licentia parochi, sed talis degradatus, adhuc est verus sacerdos propter characterem indelebilem, ergo, &c. Vnde aperte colligitur veros esse ordines collatos, ab Episcopo de-

po de-

po degradato, quia per degradationem, non amittitur
Episcopalis character.

17 QVÆST. Potestne sacerdos degradatus absolueri in articulo mortis pœnitentem? RESP. Potest. Ita Vival. in candelabro. 1 p. titul. de absol. nume. 64. & de degradation. num. 39. Couar. cap. Alma. 1 p. 6. nu. 8. Salzed. in addit. c. 33. Cane. 2. p. collec. 65. num. 2 Ratio est, quia propter instantem necessitatem, dedit Ecclesia talem potestatem cuius sacerdoti: degradatus autem adhuc est verus sacerdos.

18 QVÆST. Amittitne degradatus priuilegium canonis quod 17. qu. 4. RESP. Degradatus verbaliter secundum omnes non amittit. Degradatum autem verbaliter, tale non amittere priuilegium tenuit Donas. reg. 99. ampl. 2. Cum Baldo, & Innoc. quos refert. Oppositum tamen est dicendum cum Gaier. Aug. & Sylu. verb. degradatio. nu. 2. Claro. lib. 5. §. fin. qu. 77. nu. 20. cum Glossa. cap. de Degradatio. de poenis. lib. 6. ca. Accedens. 50. d. Anchar. c. Cum contingit de sent. excom. & Astens. lib. 7. tit. 47. art. 4.

19 QVÆST. Teneturne actualiter degradatus recitare litteras canonicas? RESP. Tenetur. Ita Gigas. tract. de pens. 9. 64. Decius c. Intelleximus nu. 25. de iudic. Gloss in cap. Presbyterum. 28. de verb. priuatis. Sylu. degradatio num. 8. Ang. nu. 4. Armil. n. 3. Cou. lib. 3. Variar. c. 13. §. 12. cum Abbate. Innoc. & Alex. quos refert. habetur cap. Dolentes de celebrat. missarum.

20 QVÆST. Missus est degradatus ad triremes: ibi pro laborum magnitudine caret tempore ad recitandum officium, peccatne lethaliter non recitando? RESP. Non peccat. Ita Vival. de degradat. n. 4. In eo tamen, quod dicit talem degradatum teneri ad recitandum aliquoties orationem dominicam, & Angelicam salutationem, loco officij, non videtur loqui iuxta rationem. Ea est clara. nam sacerdos deobligatus ex alia causa à recitando officio, non tenetur ex vi præcepti recitare alias orationes; ergo nec degradatus in triremibus.

21 QVÆST. Poteritne degradatus interesse diuinis officijs? RESP. Poterit. Ratio est, quia degradatus non manet excommunicatus, & ideo quoque alia, præter exercitium graduum, à quibus deponitur, est æqualis alijs non degradatis. Ita Vivald. de degrad. nu. 49.

22 QVÆST.

22. QVÆST. Degradatus exercens ordinis actum, à quo est degradatus, manetne irregularis noua irregularitate? RESP. Manet. Ita c. *Accedes* 59. dist. ibi Glo. & Doctor, nec dignus est dispensatione, etiam post pœnitentiam. Idem dicendum de eo, qui consecraret Eucharistiam sine celebratione missæ iuxta Viuald. de *degrad. num.* 47. cum D. Anton. quem refert.

Finis Secunda Partis.

EXAMINIS THEOLOGIÆ MORALIS

PARS TERTIA.

In qua de septem Ecclesiæ Sacramentis:

De Diuino Missæ sacrificio.

De indulgentijs.

De Purgatorio.

De Bulla Cruciatæ.

De Horis Canonicis.

De Beneficijs.

De Simonia: quæstiones solitæ strictim agitantur.

CAPVT I.

De Sacramentis in genere.

§. *Antequam ad singula quæque Nouæ Legis sacramen-*

men-